

CSONGRÁDI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad—Temesvár között sikeresen halad ellentámadásunk

Eredményes magyar-német ellentámadások Szeged—Nagyvárad között — Német csapatok visszafoglalták Palánkát — Előretörés Orsova—Lugos—Temesvár vonaláig — Csapatunk elérték Makót — A magyar hadijelentés — Beszámoló a hadszínterek legújabb eseményeiről — Horvát cáfolat az albán-dalmát partvidék angolszász megszállásáról terjesztett híresztelésre — Szenzációs ujtás a német buvárhajókon

A magyar-román határ mentén a bolsevista offenzíva nyugvópontra jutott. A magyar és német kötelékek a kezdeményezést magukhoz ragadták és széles arcvonalon Temesvár és Nagyvárad között jelentős sikerrel ellentámadásba lendültek. Makó harci térségében a honvéd csapatok sok helységet visszafoglaltak a bolsevistáktól. 17 páncélost megsemmisítettek és több száz foglyot ejtettek. Gyulától északra Szekesvárad helységét egy magyar páncéloskötelék visszafoglalta. Azok a német páncélosok, amelyek keleti irányból Nagyváradtól délre a bolsevista-román támadókat oldalbakták, átlépték az Arad felé vezető utat és körüzárták a Nagyváradtól délre álló ellenséges csoportokat.

Erdélyben az esőzés és az első hóesés korlátozták a mozgó hadműveleteket. A bolsevisták csak helyi előretöréseket hajtottak végre, amelyeket mind visszautasítottak. Szászrégen-től északra német hegyvidékek egyes mozdulatokkal tovább szovjet és román erőket zártak körül és semmisítették meg.

A német léghaderő az egész harcterületen erős csatarepülőgépkötelékekkel támogatja a magyar és német földi csapatok támadásait. Bolsevista állásokat több esetben bombázott és négy üteget harc képtelenné tett. Ezenkívül megsemmisített 9 páncélos harckocsit 150 teherjárművet és 192 foglalt járművet.

Sikeres ellentámadások Szeged—Nagyvárad között

A román határon, Szeged és Nagyvárad között kedvezően haladó német-magyar ellentámadások lényegesen tehermentesítik ezt az arcvonalszakaszt. A szovjet-román csapatokat Nagyváradból kivetkék és dél felé visszazorították.

Palánka visszafoglalása

Miután német hegyvidékek a kelet-szerbiai Negotintól északra elterülő térségben gyors rajtaütéssel erősen megtépték a Duna átívelő erős szovjet kötelékeket sikerült nekik az ellenség kemény ellenállásának megőrzése után Palánkát visszafoglalni.

Német zuhanóbombázók támadása Nagyváradtól délkeletre

Igen erős német csatarepülő kötelék Nagyváradtól délkeletre csúszóként szakadatlan zuhanóbombázó és mélytámadásokat hajtottak végre a szovjet összevont páncéloskötelékei, tüzérségi állásai, valamint menetoszlopai és járműkaravánjai ellen.

A zuhanóbombázók megsemmisítő munkáját a mélyrepülő fedélzeti fegyverek tüzevel egészítették ki. A nagy támadás után a megfigyelők 280 megsemmisített járművet, több szétrombolt páncélost, ágyút és páncéltörő löveget számoltak meg.

Orsova—Lugos—Temesvár vonalig törtek előre a német csapatok

A Vaskapunál lévő német záróállások eddig minden ellenséges rohammal szemben sikeresen kitartottak. Ezzel kapcsolatban Werner Kalimerten német haditudósító a következőket írja:

—A szovjet kívánsága nem valósul meg, hogy Románia és Bulgária harc nélkül kezébe kerüljön területeiről betörjön a szomszéd országokba. A német csapatok mindenütt záróállásokat létesítettek és az ellenséget megállították.

Bánátról és a Duna mentén a német zászlóaljok Románia

nyugati határvidékére vonultak be. A döntő pontokon mindenütt sikerült a szovjet csapatokat megelőzniük és a védelemre nézve fontos terepszakaszokat megszállniuk.

Ezeknek az ércsapatoknak előnyomulása az első napokban erős ellenséges ellenállásba ütközött, amelyet azonban gyorsan megtörték. A foglyok és a zsákmány száma nagy. Még keményebbé váltak a harcok a Kárpátok erdős nyulványainak elérése után, amelyek nehezen járhatók.

Végül a német csapatok az Orsova—Lugos—Temesvár vonalig törtek előre. Amióta a hadijelentés a Vaskapu vidékén folyó harcokról beszél, az amögött lévő kárpáti terület biztosítottnak tekinthető. Ezzel kitűnő állásokat szereztek a Tisza—Duna és a Kárpátok közötti terület további védelmére.

A magyar hadijelentés

A honvéd vezérkar főnökének tegnapi jelentése arról számolt be, hogy a Makó—Csanádpalota közötti határ mentén be-tört ellenség elfoglalta Makót és élével elérte Földeáktól. A megindult ellentámadásaink Makó felé jól haladnak előre, csapataink 45 ellenséges páncélost kilöttek, sok foglyot ejtettek és nagyobb zsákmányra tettek szert. A Mezöhegyes—Szekesvárad közötti szakaszon sok szovjet-román támadás hiúsult meg. A Nagyváradot támadó tulerő hősies feltartása után ellentámadással magyar és német csapatok szeptember 1 e óta 1100 foglyot ejtettek, 134 harckocsit és rohamlöveget, 122 löveget, 51 aknavetőt, 554 gépfegyvert, nagymennyiségű más fegyvert zsákmányoltak, vagy semmisítették meg. Az Északkeleti Kárpátokban a magyar csapatok helyi ellenséges támadásokat vertek vissza a Tatárhágó előtt és a nyugati szorosoknál, a támadók súlyos, véres veszteséget szenvedtek.

A hadijelentés kiegészítése

A hadijelentéssel kapcsolatban illetékes magyar katonai helyen remutáltak arra, hogy a tulerővel támadó szovjet román csapatok igen súlyos veszteségek árán két helyen törtek be az el-múlt napokban magyar területre, elfoglalták Makó városát. Gyors ellentámadások indultak meg ellenük, sikerült a támadókat feltartóztatni és Hódmezővásárhelytől Földeáktól visszavetni. A sok szovjet páncélos kilövésében különösen kiuntette magát egyik rohamtűzér ütegünk, amely 6 lövegével 20 szovjet T. 34-es páncélossal és sok páncélos üteggel találta magát szemben. Az üteg felvette a harcot a tulerővel szemben, 16 szovjet páncélos kilövésé után a saját lövegek is harc képtelenné váltak, az üteg személyzete Kőszeghy Barnabás főhadnaggyal élükön hősi halált halt. Az ütegnek igen nagy része van a hadijelentésben említett 47 szovjet páncélos megsemmisítésében. A Gyulát támadó ellenséget miskolci zászlóaljunk tartóztatta fel hősi ellenállással. 6 ellentámadást is indított. Később páncélos erőink verték vissza a támadókat, azoknak igen súlyos veszteséget okozva és ezen a frontszakaszon megszállították a helyzetet. Kolozsvártól délre súlyos veszteségei következtében nem folytatta az ellenség támadásait. Nem került sor nagyobb harcokra a Maros vonalán lévő frontszakaszunkon sem. Ettől keletre és a Kárpátokban visszavertük az ellenség minden előretörési kísérletét.

Csapatunk elérték Makót

A magyar román határ mentén magyar és német csapatok minden ellenséges támadást visszavertek, folytatják ellentámadásaikat és ennek során elérték az ellenség által megszállt Makót. A városban heves utcai harcok vannak. Német páncélos erőik ennek a frontszakaszunk másik részén nagy szovjet-román erőcsoportokat kerítették be és semmisítették meg 13 ágyút és zsákmányoltak.

A német hadijelentés

A német véderő főparancsnokságának jelentése további

URÁNIA MOZGÓ

Vasárnap, okt. 1-én d. e. 11, d. u. 3 fél 5 és fél 7 óraker,
hétfőn, okt. 2-án fél 5 és fél 7 óraker A legbájosabb film

AZ IFJÚSÁG

SIMONE SIMONNAL a főszerepben.

súlyos támadó és elhárító harcokról emlékezett meg a hollandiai hadszínterről, az ellenségnek itt a leg súlyosabb áldozatok árán sem sikerült jelentős teret nyernie. A V. 1. súlyos megtorló löve tovább zúdult Londonra és belterületi célokra. Olaszországban az angolszászok előző napi súlyos veszteségeik miatt nem folytatták nagy támadásukat. A Duna kanyarban, a Vaskapunánál mindkét részről új erőket vetettek harcra. Magyar és német csapatok a német légi erő támogatásával a Szegedtől keletre eső térségben, Sarkadnál és Nagyváradnál visszaverték a szovjet-román csapatok minden támadását. Nagyvárad ismét a kezükben van. Meghúsultak az ellenség támadásai Torda két oldalán és Szászrégen térségében is. Az ellenség a Beszkidi-hégyoknál sem tudott előrejutni. A keleti front középső és északi szakaszain is összeomlottak a szovjet támadó vállalkozások. Angolszász repülők nyugatnémetországi városok lakosságára ellen intéztek szeptember 29-én megfélemlítő támadást, brit repülők az elmúlt éjszaka Karlsruhe környékét bombázták.

Legújabb jelentések a háborus és politikai eseményekről

Tegnap illetékes horvát helyről ismételt megcáfolták az ellenpárt részről terjesztett ama híreszteléseket, hogy angol-szász csapatok nagyszabású partraszállási hadműveletet hajtottak végre Albániában és a dalmát partokon. A horvát jelentés szerint mindössze néhány formai jelentőségű akcióról van szó, amelyeknek felszámolása rövidesen várható.

Genfi jelentés szerint Rooseveltt-Churchill és Sztalin találkozájára decemberben kerül sor.

A német buvárhajók szennazációs újítását hozták nyilvánosságra Németországban. Az új névezett „levegőárbc” lehetővé teszi a buvárhajóknak, hogy 20-30 napig is a víz alatt maradhassanak. Ez az újítás magyarázza meg a német buvárhajók legutóbbi nagy sikereit a Cestornában.

Sztalin kihallgatáson fogadta a lengyelországi szovjet bizottság Londonból Moszkvába érkezett tagjait. A kihallgatáson jelen volt Molotov szovjet külügyi népbiztos is.

Ezen az alsóház legutóbbi ülésén óva intette a brit képviselőket attól a felfogástól, hogy az angolszász szövetségeseik már csaknem kivívják a győzelmet. Senki sem tudja, meddig tart még a háboru nyugaton és keleten.

A szovjet hatóságok kairói jelentések szerint a brit-amerikai tiszték után az angolszász újságírókat kiutasították Szófiából.

Elmarad a Vöröskereszt utcai gyűjtése Csongrádon

A Vöröskereszt Egyesülete, amelynek áldásos munkája különösen a mai időben rendkívül nagy jelentőségű, a belügyminiszter engedélye alapján ma és holnap országos gyűjtést rendez. A más időben szokásos utcai gyűjtés azonban az idén mindenütt elmarad, így azt Csongrádon sem tartják meg, helyette más, alkalmas módon történik gondoskodás az adományok átvételéről.

A Vöröskereszt csongrádi szervezete ez uton ismételtén kérő szóval fordul a város

társadalmához, hogy a nemes célra szánt adományokat, — élelmiszereket, tisztát, zseirt, szalonnát, fűzelékféléket, stb. — mindenki adja át a városi szeretetkórháznál, ahol konyha van felállítva a menekültek részére, akiknek elhelyezése és ellátása hazafias kötelességünk.

A pénzbeli adományokat a Vöröskereszt vezetőségénél lehet átadni, akinek azonban módja és lehetősége van, főleg élelmiszert adománnyal segítsen a Vöröskereszt támogatására.

Postatakarékpénztári betétkönyvek különleges átírása

Magyarország egyes területeinek polgári kiürítése folytán lakóhelyüket elhagyni kényszerült magánszemélyek részére a magyar királyi postatakarékpénztár — a m. kir. pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — lehetővé kívánja tenni, hogy a kiürített területek postahivatalai és postaügynökségei

által kiállított postatakarékpénztári betétkönyvei követelezésből rövid uton különleges visszafizetést igényelhessenek. A kedvezményrel élni kívánó belevők — személyazonosságuk szabályszerű igazolása után — postatakarékpénztári betétkönyveiket a jelenlegi lakóhelyükhöz legközelebb eső

postahivatalnál erre a hivatalra átíratathatják. Az átíró postahivatal jogosult az átírt betétkönyvetelés terhére első ízben rövid uton 1000 pengőig azonnali

visszafizetést teljesíteni. A betétkönyvetelésre vonatkozólag a továbbiakban a postatakarékpénztár rendes szabályai érvényesek.

Felhívás a leventékhez

Az összes II-III. korcsoportbeli leventék, a város bel- és külterületén lévő levente csapatoktól valamennyien kötelesek okt. 2., reggel háromnegyed 7 óraker a vashidánál honvédelmi munkaszolgálat teljesítése végett megjelenni. A korábban kiadott más irányú rendelkezés ezzel érvényét veszti.

A leventék 2-án, 3-án és 4-én teljesítenek honvédelmi munkaszolgálatot, tehát a tanyaiak is úgy készüljenek fel, hogy három napig lesznek foglalkoztatva.

Minden levente a lev. csapat parancsnokánál jelentkezze létszám ellenőrzés végett.

xxx

Teljes erővel folyik az őszi gazdasági munka a csongrádi határban

Szeptember az őszi mezőgazdasági munka hónapja, a mindennapi kenyér biztosítása után a kenyérhez való betakarítása is folyik, a gazdasági év utolsó fejezetének képei elevenednek meg a szántóföldeken, a szőlőkben s a kertekben. Ez az elfoglaltság már nem oly fárasztó. Nyugalmos években sokszor hangulatos és vidám is. Az idén a háborus gondok és nehézségek hatása mindenütt érezhető. De azért az őszi munka zavartalan és idejében befejeződik.

A kukoricatorés javában tart. A kukorica általában későn kerül a földre, a kapálás ideje is kitolódott, de a többhetes kedvező nyári idő kedvezett a fejlődésnek. A termés sok helyen megfizeti a fáradtságot, ha a jég itt ott okozott is károkat. A homokos területeken nagyon sokat használt volna még egy idejében lehulló eső. A homoki cövek így fejletlenek s a termés gyenge. A fekete földek gazdái azonban nem panaszkodnak.

A hangulatos régi kukoricafosztásnak már csak emléke él. Egyszerűsítették a munkát azzal, hogy szárán fosztják a csövet. A szegényebbek azonban sok helyen visszatértek a régi szokáshoz. A fosztás alkalmával a gyermekek és a téli házimunkára készülő fiatalok kiválógtatják a szebb csuhéleveleket a házicipőt, papucsot, szatyort, lábtörölt fonnak

belőlük. A háziipari tanfolyamokon sokan megtanulták ezt a könnyű és hasznos mesterséget s akik értenek hozzá, másokat is megtanítanak rá.

A burgonyatermés általában közepes.

A szőlőszüret megkezdésének ideje október 2-ika. Korábbi szüretelésre nem is gondoltak ott, ahol lesz szüretelni való. A csemege szőlőt szedgetik, a borszőlő még csak most érik. Virágzás után szinte kivételes bőtermésre számítottak a szőlősgazdák, de permetező anyagok hiányában nem tudták megővni a tőröket. A termékek jobb esetben is várt termésnek legfeljebb harmadára, vagy negyedére számíthatnak, ha nagyobb kár nem sújtotta őket a nyáron.

A minőség és az ár még bizonytalan, de általában nem várnak ebben az évben jó minőségű borokat sehol sem a környékben. Az ár is sok mindentől függ, de úgy jósolják, hogy nem lesz olcsó az idei must és az új bor.

A gyümölcsösökben is érezhető a permetező szerek hiányának következménye. Az idei év különben sem alma-termő esztendő. A nyári termés fégesebb, a gondozottabb kertekből kis mennyiségben jöminőségű téli almát is szállítanak, de a szállítási nehézségek legalább is a fogyasztók részére aligha csökkentik az árakat.

A Tiszavidéki Takarékpénztár (Uri u. 3 sz.)
azonnal legelőnyösebben folyósít kölcsönöket és a legmagasabb kamattal gyümölcsöszteti a betéteket.
Telefon 18 szám.

Olvasóinkhoz

Rajtunk kívülálló, technikai ok miatt lapunk mai száma 4 oldalon jelent meg. Amikor ezért előfizetőink és olvasóink elnézést kérjük, egyúttal közöljük, hogy a jövőben továbbra is a rendes keretek között, hétköznapokon 4, vasárnap 6 oldalon jelenik meg a

Csongrádi Hirlap

Kanapé, levéljelő és 2 kis ablak eladó, értekezés Bercsenyi u. 26 103

Justh Gyula u. 51 sz. alatt nagyobb mennyiségben tök és egy igáskocsi eladó. 110

350kéve kukoricaszár eladó vagy elcserélhető trágyáért, érde. lehet László Kókai Istvánnal a Zsinór utcai nyomdában, vagy Hold u. 1.